

[Viggo Starcke.]

østblokken. Vi står altså over for en kontinentalmagt og en oceanmagt. På det europæiske kontinent har de østlige magter et overvældende krigspotentiel. Mod dette kan man fra vestlig side opstille en række interessante tal vedrørende den store forskel, der er på produktionen i De Forenede Stater og i Rusland. De Forenede Staters kulproduktion er ca. tre gange så stor; deres mineral- og industrivareproduktion er ca. fire gange så stor; elektricitetskraftproduktionen er ca. 7 gange så stor, og olieproduktionen er ca. 10 gange så stor som Ruslands, bortset fra den persiske og den indonesiske olie. Dertil kommer kvaliteten af produktionen, ydelserne inden for finmekanikken, og hvad der er meget interessant til bedømmelse af den absolutistiske kommunisme og liberale kapitalisme er, at i De Forenede Stater er produktionen pr. arbejdstime dobbelt så stor som i Rusland, hvilket ikke er så underligt. Under et system, hvor alle kontrollerer alle, må produktionen uvilkårlig lide derved.

Hvis man taler med almindelige mennesker, bliver man meget hurtigt klar over, at der er ingen, der ønsker en krig, og der er ingen, der er interesseret i en krig. Det hævdes med stor ret fra mange sider, at store rustninger kan føre til krig, og vi har i historiens løb ofte set, at store rustninger har ført til krig, men heroverfor må det kunne siges, at afrustning og militært tomrum også kan føre til krig, og historien er fuld af eksempler på, at svage, værgeløse, afrustede stater er blevet udryddet.

Danmarks situation i dag er vanskelig. Jeg tror godt, man kan sige, at Danmark i dag er vanskeligere stillet, end før de skandinaviske forhandlinger begyndte. Danmark er i dag et isoleret land, er våbenløst, er værgeløst og måske venneløst. Der forelå fra Amerika en indbydelse til at indhente oplysninger og information om den atlantiske pagt. Da spørgsmålet var for om den danske udenrigsministers rejse til Washington, gik vi imod det, idet vi hævdede, at det, det drejede sig om for Danmark, var i dag at få undersøgt problemet, at modtage informationer, og informationer er ambassadørens opgave, hvorimod det er udenrigsministerens opgave at forhandle, og hvis vi derfor sendte udenrigsministeren til Amerika, ville denne gestus få udseende af en forhandling. Det første skridt: at indhente information, har vi givet fuld tilslutning til. Det næste skridt, forhandlingerne, må først finde sted på basis af informationerne, men det sidste skridt, den endelige beslutning, skal efter vor mening være folkets. Det er

folkets ret at træffe en beslutning om dets egen skæbne, og det er rigsdagens opgave at give det danske folk denne ret.

Der har fra visse sider været rettet angreb mod vor politik i denne sag, også fra regeringspartiets medlemmers side, men jeg ønsker her at sige, at vor politik simpelthen er regeringens politik, som den var for få uger siden. Jeg udbeder mig høfligst den højtærede formands tilladelse til at citere et par korte udtalelser. Jeg vil da først citere, hvad den højtærede statsminister udtalte den 23. februar, for fire uger siden. Da sagde statsminister Hans Hedtoft:

„Vi må præcist kende, hvilke garantier Atlantpagten rummer, og hvilke forpligtelser den pålægger de deltagende lande. Det danske folk bør ikke bindes til aftaler, hvis rækkevidde ikke fuldt ud er klarlagt. Det danske folk venter, at vi omhyggeligt og roligt overvejer vor beslutning i en så alvorlig sag.“

Disse udtalelser af statsministeren har vi fuldtud kunnet tilslutte os, og vi spørger derfor: Er rækkevidden fuldtud klarlagt for det danske folk, har vi overvejet tilstrækkelig omhyggeligt og roligt? Ved det danske folk, hvad der sker, og kender vi her i rigsdagen det danske folks stilling?

Overfor denne usikkerhed udsendte retsforbundets rigsdagsgruppe og forbundsråd den 3. marts en enstemmig udtalelse, der lød således:

„Retsforbundets rigsdagsgruppe og forbundsråd finder det naturligt, at Danmark orienteres om Atlantpagten indhold, men er imod, at der optages forhandlinger om tiltrædelse, uden at det vides, hvilke forpligtelser den pålægger de deltagende lande. Det danske folk bør ikke bindes til aftaler, hvis rækkevidde ikke fuldtud er klarlagt, og det danske folk har krav på, at beslutning i en så alvorlig sag ikke tages, inden befolkningen er spurgt gennem folkeafstemning eller valg.“

Dette spørgsmål om folkeafstemning rejste vi allerede under de skandinaviske forhandlinger; jeg har rejst spørgsmålet i det udenrigspolitiske nævn, vi rejste det i fællesudtalelsen den 3. marts, og vi har ført det frem på rigsdagen i vort lovforslag af 17. marts, et lovforslag om en folkeafstemning i et folkestyret land. At dette lovforslag, såvidt mine øjne har kunnet finde, ikke er blevet omtalt i „Land og Folk“, undrer mig ikke så meget, men at det heller ikke er blevet omtalt i det konservative „Berlingske Tidende“ og i det såkaldte liberale venstreblad „København“, hvor det også har været meget vanskeligt at finde